

Gemeente	Zienswijze	Opmerking	Antwoord
Alphen aan den Rijn	Brengt geen zienswijze in		
Hillegom	Positief	Waardering voor de aanpak en de vroegtijdige betrokkenheid en de verwerking van input van gemeenten	Hillegom, Lisse en Teylingen gelijk.
Kaag&Braassem	Niet definitief	Voorstel College, de Raad van Kaag&Braassem stelt de zienswijze op 19 juni vast. Kanttekening is dat periodieke communicatie over wat Holland Rijnland doet gemist wordt. Bij speerpunt 13 geeft u aan dat Holland Rijnland uitbundig informatie deelt. Dit wordt niet herkend terwijl juist door het actief delen van informatie en lobbywerkzaamheden de meerwaarde van de strategische samenwerking naar voren kan komen. Wij hopen dat u in de komende tijd de verbindende schakel kan zijn in het uitwisselen van informatie aan de deelnemers en ons meeneemt in uw lobbyactiviteiten en de resultaten daarvan.	Bij de reguliere verantwoordingsmomenten uit de P&C-cyclus is er een sterkere koppeling gemaakt met de inhoud. Daarnaast geeft Holland Rijnland actief een verdere uitwerking aan extra kennisdeling via themacafé's, themabrochures, de website, een digitaal platform voor de inhoudelijk betrokken ambtenaren en natuurlijk via de portefeuillehoudersoverleggen. Waar wij actief kunnen informeren over de lobby doen wij dit ook via deze gremia.
Katwijk	Positief met inachtnaam van:	In het hoofdstuk ECONOMIE ontbreekt het thema Unmanned Valley dat wel in de inhoudelijke agenda is opgenomen. Hierin staat bij het speerpunt "De regio is nationaal centrum voor aardobservatie en navigatietoepassingen" (space) dat er een relatie is met 'security' en 'unmanned valley'. Wij dringen er dan ook op aan dat het thema Unmanned Valley alsnog in het hoofdstuk ECONOMIE in de begroting wordt toegevoegd.	Onder de bredere noemer Space houdt Holland Rijnland zich nu ook al bezig met Unmanned Valley. Bij de uitwerking van de werkagenda wordt uit het gesprek met de partners duidelijk dat de toegevoegde waarde van Holland Rijnland juist zit in de concrete ondersteuning (belangenbehartiging, lobby, cofinanciering) van projecten/programma's en het faciliteren van het platform. Unmanned Valley is hier een concreet voorbeeld van. Het voorstel wordt overgenomen en expliciet opgenomen in de tekst. Ditzelfde geldt voor enkele projecten uit de spaceagenda (Shared Assembly Testfacility, etc.).
Leiden	Positief	Vastgesteld in de raad van 15 juni. Er is nog geen getekende zienswijze beschikbaar. Voorstel van het College was om als zienswijze in te brengen dat de Begroting 2018 gesteund wordt door de Leidse Raad en kan worden vastgesteld door het AB.	

Gemeente	Zienswijze	Opmerking	Antwoord
Leiderdorp	Opmerkingen	Een nadere toelichting te geven door het Dagelijks Bestuur op het verschil in kosten voor het opdrachtgeverschap Jeugd (TWO) voor de kosten komende jaren (o.a. op de verschillen bij de programmakosten en de kosten voor de werkorganisatie);	De kosten voor de werkorganisatie verschillen alleen ten opzichte van 2017. Dat komt omdat de overhead in 2018 apart moet worden begroot en verantwoord. In de kadernota 2018 is voor de extra verwachte inzet van JGT's in dat jaar 70.000 euro opgenomen. Dat was geen structurele verhoging van het budget. Mocht blijken dat dit voor 2019 en verder ook nodig is zal daar een apart besluit voor moeten worden genomen.
		In het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland wordt bij de deelnemende gemeenten aandacht gevraagd voor het feit dat voor de realisatie van de Inhoudelijke Agenda 2016-2020 steeds meer van de gemeenten zélf gevraagd wordt, m.b.t. capaciteit en financiële middelen. De verwachte benodigde inzet en middelen moet dan ook samen tijdig inzichtelijk gemaakt.	Een terechte constatering. Capaciteit voor de realisatie van de diverse werkagenda's dient niet alleen bij Holland Rijnland, maar juist ook bij de gemeenten te worden gereserveerd. De vraag qua financiën en capaciteit maakt deel uit van de gezamenlijke uitwerking van de speerpunten.
Lisse	Positief	Waardering voor de aanpak en de vroegtijdige betrokkenheid en de verwerking van input van gemeenten	Hillegom, Lisse en Teylingen gelijk.
Nieuwkoop	Brengt geen zienswijze in		
Noordwijk	Brengt geen zienswijze in		
Noordwijkerhout	Brengt geen zienswijze in		
Oegstgeest	Positief met aandacht voor:	Een nadere toelichting te geven door het Dagelijks Bestuur op het verschil kosten voor het opdrachtgeversschap Jeugd (TWO) in voor de komende jaren (o.a op de verschillen bij de programmakosten en de kosten voor de werkorganisatie); In het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland wordt bij de deelnemende gemeenten aandacht gevraagd voor het feit dat voor de realisatie van de Inhoudelijke Agenda 2016-2020 steeds meer van de gemeenten zélf gevraagd wordt, m.b.t. capaciteit en financiële middelen. De verwachte benodigde inzet en middelen moeten dan ook samen tijdig inzichtelijk gemaakt.	idem Leiderdorp. idem Leiderdorp.
Teylingen	Positief	Waardering voor de aanpak en de vroegtijdige betrokkenheid en de verwerking van input van gemeenten	Hillegom, Lisse en Teylingen gelijk.

Gemeente	Zienswijze	Opmerking	Antwoord
Voorschoten	Opmerkingen	De gemeente Voorschoten heeft besloten om wat betreft deelname aan de Leidse regio een “pas op de plaats” te maken en te wachten, totdat er meer duidelijkheid is over samenwerking met de gemeente Wassenaar waarmee de gemeente een gezamenlijk ambtelijk apparaat heeft. Holland Rijnland en de Leidse Regio zien wij als communicerende vaten: wat de Leidse Regio gaat doen, zal niet meer door Holland Rijnland behoeven te worden gedaan. Taken die de Leidse Regio oppakt, moeten ook direct uit de programma's van Holland Rijnland worden gehaald. Dit blijft voor ons een punt van aandacht. Voor de gemeente Voorschoten zijn alle opties van regionale samenwerking nog open.	Uitwerking van de inhoud vindt plaats op meerdere tafels (lokaal, subregionaal, regionaal, provinciaal), waarbij steeds gekeken wordt op welke tafel dit het beste past. Energie is hier een mooi voorbeeld van. Daarbij vervult Holland Rijnland ook de lobbyrol naar de provincie toe. Wij juichen het toe wanneer de subregio's een scherpere agenda hebben, waarop de regio kan acteren.
		In onze zienswijzen op vorige begrotingen van Holland Rijnland hebben wij gevraagd om verlaging van de inwonerbijdrage voor de Sociaal Domeintaken die Voorschoten niet afneemt van Holland Rijnland. Het DB heeft ons verzoek afgewezen. Wij blijven ons standpunt herhalen dat het onacceptabel is dat betaald moet worden voor diensten die niet afgenomen worden.	Dit punt is in het AB van oktober 2016 in algemere zin aan de orde geweest met de discussie over het cafetariamodel. Op advies van PHO en DB heeft het AB besloten geen energie te stoppen in het verder uitwerken van het cafetariamodel. Het kost veel tijd en energie om dit te beheren en levert nauwelijks wat op. De delegatie van Voorschoten heeft daarmee ingestemd.
		De frictie en transitiekosten (hoofdstuk 4.7) zijn daarentegen bijna € 235.000 lager dan in de begroting 2017. Dit geeft aan dat het proces van herplaatsing van boventallige medewerkers zijn vruchten afwerpt. Er ligt nog wel de opdracht om drie medewerkers te herplaatsen. Het blijft belangrijk om hier aandacht aan te blijven besteden.	Dat zal Holland Rijnland zeker blijven doen, in het belang van kostenbeheersing maar zeker niet in de laatste plaats in het belang van de betreffende medewerkers.
Zoeterwoude	Positief	In het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland wordt bij de deelnemende gemeenten aandacht gevraagd voor het feit dat voor de realisatie van de Inhoudelijke Agenda 2016-2020 steeds meer van de gemeenten zélf gevraagd wordt, m.b.t. capaciteit en financiële middelen. De verwachte benodigde inzet en middelen moet dan ook samen tijdig inzichtelijk gemaakt.	idem Leiderdorp.